

- Керівнику гуртка

Виготовлення іграшки «Сніговичок»

Заняття гуртка художньо-естетичного напрямку

ТИП ЗАНЯТТЯ

комбіноване.

ФОРМА ЗАНЯТТЯ

групове.

ВІКОВА КАТЕГОРІЯ УЧАСНИКІВ

7—12 років.

МЕТА

- ознайомити вихованців із зимовими народними обрядами і звичаями українців;
- сприяти формуванню історичної пам'яті у дітей;
- виховувати любов до звичаїв та традицій нашого народу;
- навчитись виготовляти іграшку «Сніговичок»;
- розвивати моторику рук та акуратність під час виготовлення виробу.

ОБЛАДНАННЯ

зразки іграшки, тканина, сінтепон, нитки, голки, бісер, ножиці, шаблони.

ПЛАН ЗАНЯТТЯ

- I. Вступна частина
- II. Основна частина
- III. Підбиття підсумків заняття

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- вихованці знають про традиції та обряди українців у зимові свята;
- шанують історію своєї країни;
- уміють створювати прості іграшки для прикрашання оселі

Зимові свята — найулюбленіші як для дітей, так і для дорослих. Адже це чудова можливість присвятити день своїм близьким, рідним і друзям, відчути тепло від добрих справ і сповнитися очікуванням дива.

Вихованці гуртка під час пропонованого заняття дізнаються цікаві факти про зимові свята, учаться шанувати українську культуру й традиції, а також створюють чудову і просту у виконанні іграшку.

ПЕРЕБІГ ЗАНЯТТЯ

I. Вступна частина

Організаційна частина

Перевірка присутності вихованців. Підготовка робочого місця.

Актуалізація опорних знань і вмінь, мотивація навчальної діяльності

Керівник гуртка. Настала зима. Які у вас виникають асоціації, пов'язані із цим словом? Які зимові свята ви вже знаєте? (Відповіді вихованців).

Повідомлення теми і мети заняття

II. Основна частина

Вивчення нового матеріалу

Керівник гуртка. Перше зимове свято, яке відзначають 4 грудня — це *Введення до храму Пресвятої Богородиці і Пріснопіви Марії*. У батьків Діви Марії, Іоакима й Анни, довго не було дітей. Вони дали обітницю присвятити дитину, якщо вона народиться, служінню Богів. Коли Марії було три роки, її, одягнувши в найкращий одяг, привели до Єрусалимського храму. Подолавши з Божою поміччю високі **стопи**, вона увійшла у храм, де первосвященик, **за зв'язанням з неба**, увів її до Святаго Святих, **куди з людей раз на рік входив лише сам священнослужитель з очисною жертвовною кров'ю**. **Марію з того дня залишили при храмі**. Вона **росла і виривувалась** серед благочестивих дів, читала **Святе письмо**, займалася рукоділлям і зростала в молитві до Бога. У наш час цей

Наталія ТЕСЛЯ,
керівник гуртка «Народні промисли»
Бродівського ЦДЮТ, Львівська обл.

день — велике церковне свято у кожній церкві відбуваються святкові літургії.

День Андрія (Калита) святкуємо 13 грудня, вважають днем пам'яті мученицької смерті одного з дванадцяти апостолів Христових — Андрія Первозваного. За церковними легендами, святий проповідував християнство у Скіфії й дійшов аж до Києва, де на одному з пагорбів поставив хрест зі словами: «Чи бачите гори ці? Повірте мені, на них засяє благодать Божя». У цей день гріх щось робити без поважної причини.

Ще в дохристиянські часи саме в цей період відзначали свято Калити, а християнська доктрина замінила його іменем апостола Андрія Первозваного. Проте пережитки старого залишилися, зокрема, це виражено в обрядах Калити, спеціально для яких дівчата випікали коржі, котрі мали назву «калита». Потім із цією обрядовою стравою на вечорницях влаштовували різноманітні ігри та ворожіння. Парубки після вечорниць робили «збитки»: виносили на городи січкальні, знімали ворота чи хвіртки й несли на подвір'я майбутніх наречених. Найбільшим бешкетом вважалося витягти на дах хати сани або воза. Донині з Андріївських обрядів збереглися дівочі ворожіння та парубочі збитки.

19 грудня греко-католики й православні християни відзначають свято на честь *святителя Миколая, архієпископа Мир Лікійських, чудотворця* — одного з найшанованіших на Русі

• Керівнику гуртка

й у всьому православному світі святих. Святитель Миколай жив у III — IV ст. і прославився як великий угодник Божий, тому в народі його зазвичай називають Миколою Угодником. Християни вірять, що й до цього дня він здійснює безліч чудес людям, що моляться йому. Окрім того, Святий Миколай вважається покровителем усіх мандрівників.

Святий Миколай народився в місті Патаре в Малій Азії (нині — територія Туреччини) в сім'ї благочестивих батьків і став священником, а потім і єпископом міста Мир Лікійських.

У цю святую ніч усі хочуть бути щасливими. І ті, хто робить подарунки, і ті, хто їх отримує. А найбільше щастя — це робити добро. Зазвичай маленьким дітям ховають подарунки під подушку, щоб уранці вони могли зрадіти довгоочікуваним подаруночкам.

22 грудня святкують *свято Анни* — матері Діви Марії. Його встановлення пов'язане з непорочним зачаттям праведною Анною дочки Марії — Матері Ісуса Христа. У давнину в народі свято називали «народинами сонця»: це найкоротший день року. Така назва пов'язана з тим, що на це свято припадає зимове сонцестояння, після чого воно «повертає на літо, а зима на мороз». Існує така приповідка: «У день Анни світловий день додається на горобиний крок». У давнину був такий звичай: дзвонареві, який сповіщав про народження сонця, давали 24 срібняки, а за те, що оголошував улітку «повернення сонця на зиму», змушували добу відсидіти у в'язниці.

Новий рік — одне з державних свят в Україні. Відзначається 1 січня кожного року, святкують у ніч із 31 грудня на 1 січня за григоріанським календарем. Дата святкування Нового Року, так само як і традиції, пов'язані з ним, зазнали істотних змін за останні століття.

Новий рік — одне з найдавніших і найпопулярніших календарних свят. Це, мабуть, єдина подія, яку протягом століть щорічно відзнача-

ють у всіх країнах і на всіх континентах, яку знають, люблять і яку з нетерпінням чекають люди, різні у своїх етно-національних традиціях і релігійних переконаннях.

Незважаючи на те.

що Новий рік - одне з небагатьох свят, що об'єднує все людство, за всіх часів у різних народів існували й існують свої традиції зустрічі Нового року та свої святкова атрибутика.

В Україні традиція новорічного святкування має особливо непросту та тривалу історію: наші прадіди в різний час святкували Новий рік і в березні, і у вересні, і в січні — та й тепер двічі. Напередодні 1700 року російський цар Петро I видав указ святкувати Новий рік за європейським звичаєм — 1 січня.

Петро запропонував усім москвичам прикрасити свої будинки сосновими, ялиновими гулками. Усі повинні були привітати рідних і знайомих зі святом. О 12 годині ночі Петро I вийшов на Червону площу з факелом у руках і запустив у небо першу ракету. Розпочався салют на честь новорічного свята. Років триста тому люди вірили, що прикрашаючи новорічну ялинку, вони роблять злі сили добрішими. Про злих сил давно забули, але ялинка як і раніше залишилась символом новорічного свята.

7 січня особлива духовна радість охоплює кожного з нас, бо цей день — незвичайний. Ми прославляємо одну з найвеличніших подій Священної історії щирим і сповненим радості привітанням: «Христос рождається — славіте Його!». *Різдво Христове* належить до великих християнських, так званих дванадесятих свят, які церква відзначає особливо урочисто. За біблійними свідченнями цього дня народився Син Божий — Ісус Христос, якому люди поклоняються вже два тисячоліття.

Щедрий вечір — друге свято різдвяного циклу через тиждень після Коляди (13 січня). Щедрий вечір — день християнської святої преподобної Меланії. Цей день ще називали Маланкою. За традицією, святкування супроводжувалося обходом хат із побажанням людям щастя, здоров'я і добробуту в Новому Році. Щедрують теж театралізованими групами: «Меланка» і «Василь» та «ряжені».

14 січня — *Обрізання Господнє, Василя Великого*. На восьмий день після Свого Різдва Господь наш Ісус Христос, за старозавітним законом, приймав обрізання, установлене для всіх немовлят чоловічої статті. По звершенню цього обряду Божественній дитині було дано ім'я Ісус.

19 січня — *Водохреща (водосвяття)* — третє свято різдвяного циклу. Свято пов'язане з культом води та поклоніння, про що свідчить його народна назва Йордан, або Ярдань — «осончення води». З утвердженням християнства воно набуло нового змісту й за співзвучністю назви почало асоціюватись із хрещенням Ісуса Христа в річці Йордан.

Обговорення

- Чим ми прикрашаємо ялинку? Які бувають іграшки?
- Чим окрім ялинки можна прикрасити дім взимку?
- Чи можна зробити зимову іграшку власними руками?

Керівник гуртка. Сьогодні ми з вами виготовимо «Сніговичка» — іграшку, яку можна використати як прикрасу для ялинки або прикрасити будинок на будь-яке зимове свято.

Практична робота

Повторення правил безпеки праці. Гра «Блеф-клуб»

Виконавцям потрібно визначити правильні й помилкові твердження: відповісти «Так» чи «Ні».

1. Ножиці передаємо кільцями вперед. (Так).
2. Голку тримаємо у гольниці. (Так).
3. Після роботи голку залишаємо на столі. (Ні).
4. Нитку відкушуємо зубами. (Ні).
5. На столі ножиці повинні лежати з відкритими лезами. (Ні).
6. Не використовуємо голку замість булавки. (Так).

Фізкультхвилинка

Керівник гуртка. Руки вгору підняли

І на місці всі пішли.

Сіли-встали, сіли-встали,

І на місці пострибали.

Виготовлення іграшки «Сніговичок»
(додаток 1—2 на с. 66—69)

Закріплення нових знань та вмінь вихованців

Рефлексія

- Яким швом ви обшивали деталі тулуба й голови?
- Як називається волокно, яким ви набивали тулуб?
- Яким швом ви з'єднували тулуб із головою?
- Де можна застосувати виготовлену вами іграшку?

III. Підбиття підсумків заняття

Завершальне слово керівника гуртка.

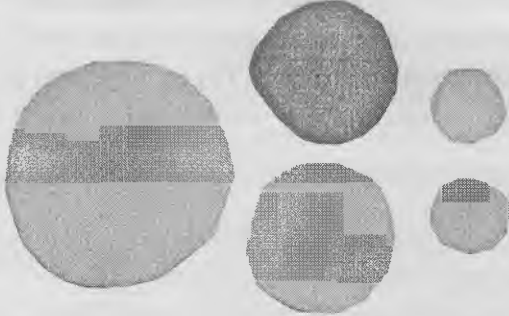

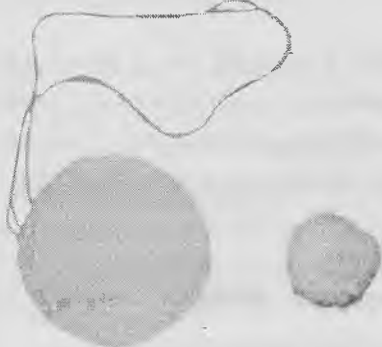
Використані джерела

1. Богданова С. І. Трудове навчання (для груп дівчат). 5 клас: Розробки уроків. Харків: Веста: Вид-во «Ранок», 2008. 144 с.
2. Домодедова О. Золота енциклопедія господиньки. Довещьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2004. С. 529—536.
3. Силецька І. Б. М'яка іграшка. Київ: Країна Мрії, 2004. 176 с.
4. Уроки трудового навчання. 2 клас. Посібник для вчителя / Т. І. Бабовал, С. В. Янусь. Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2004. 128 с.
5. Хорунжий В. І. Трудове навчання. 3 клас: Плани-конспекти уроків. Харків: Веста: Вид-во «Ранок», 2006. 176 с.

Технологічна картка виготовлення іграшки «Сніговичок»

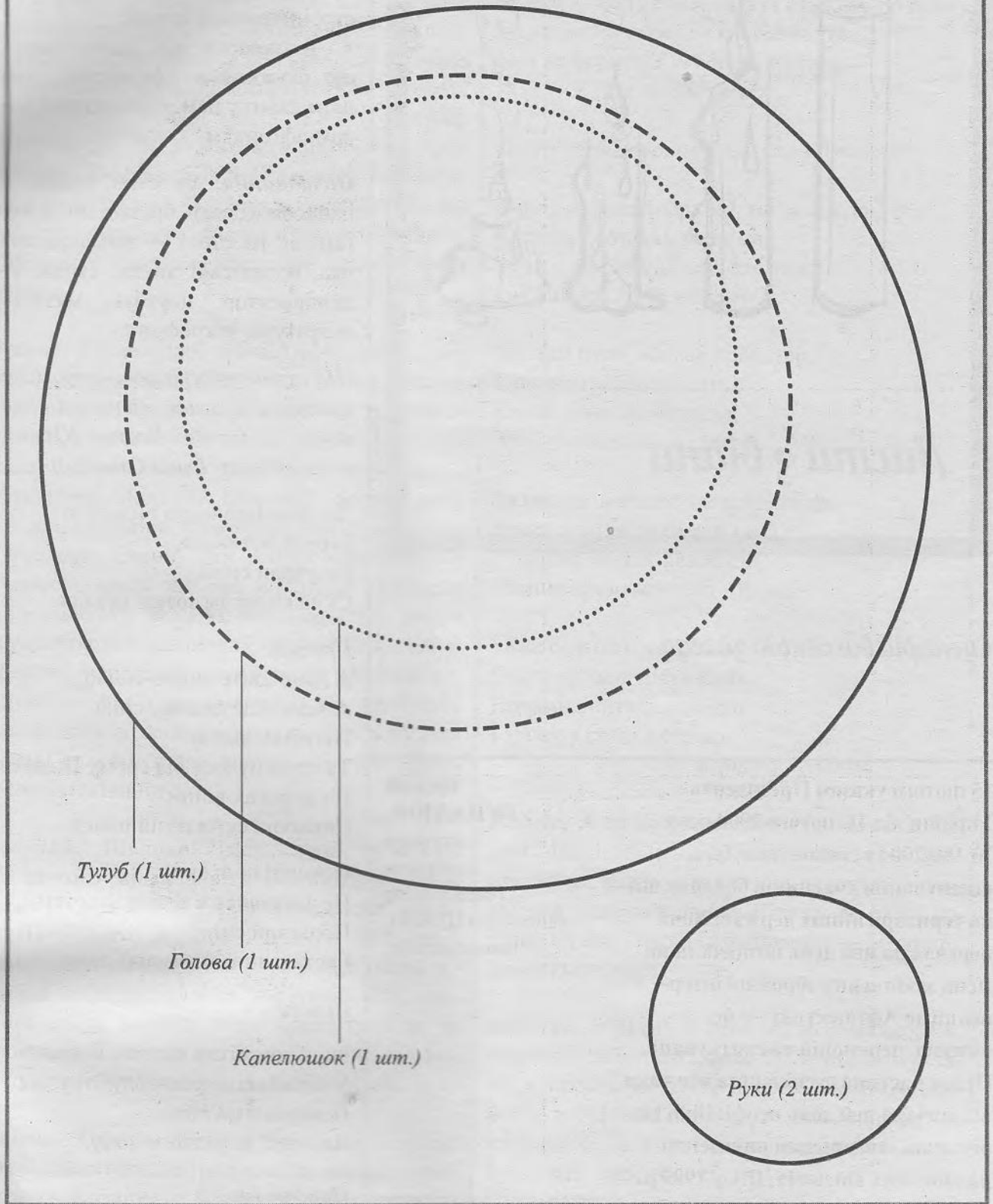
Інструменти й матеріали: тканина, нитки, синтепон, бісер, голка, ножиці.

№ з/п	Зміст і послідовність виконання роботи	Зображення етапу
1	Вирізати деталі «Сніговичка»: тулуб, голову, руки, капелюшок	
2	Обшити деталь тулуба швом «уперед голка». Наповнити синтепоном, стягнути й закріпити	
3	Обшити деталь голови швом «уперед голка». Наповнити синтепоном, стягнути й закріпити	

№ з/п	Зміст і послідовність виконання роботи	Зображення етапу
4	Обшити деталі рук швом «уперед голка». Наповнити синтепоном, стягнути і закріпити	
5	З'єднати голову й руки з тулубом з'єднувальним швом	
6	Виготовити капелюшок, стягуючи швом «уперед голка» по середині капелюшка	
7	Пришити капелюшок до голови	

№ з/п	Зміст і послідовність виконання роботи	Зображення етапу
8	Оздобити бісером голову й тулуб	
9	Вирізати й виготовити бантик	
10	Пришити бантик до шиї. Наша іграшка готова!	

Шаблони для виготовлення іграшки «Сніговичок»

Міжшкільна виставка 2020